

Onderwijs- en examenregeling bacheloropleidingen Wageningen University 2012/2013 (OER-BSc)

De Onderwijs- en Examen Regeling (OER) is een wettelijk voorgeschreven regeling die de studenten helderheid en zekerheid biedt omtrent hun rechten en plichten bij de gang van zaken tijdens en rondom het afleggen van hun tentamens en examens. Er is een OER voor de BSc-opleidingen en een voor de MSc-opleidingen.

De OER wordt vastgesteld door het College van Bestuur (art. 7.13.1 WHW), nadat de instemming van de Studentenraad is verleend.

De examencommissies hebben een document met regels en richtlijnen vastgesteld conform art. 7.12b WHW, waarin regels zijn opgenomen over de uitvoering van de taken en bevoegdheden en de maatregelen die de examencommissie in dat verband kan nemen.

Inhoud

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

- Art. 1 Werkingssfeer van de regeling
- Art. 2 Begripsbepalingen
- Art. 3 Doel van de opleiding
- Art. 4 Opleidingsvarianten
- Art. 5 Onderwijskaders
- Art. 6 Examencommissies van de opleidingen

Hoofdstuk 2 De bachelor-opleidingen van Wageningen University

- Art. 7 De opleidingen

Hoofdstuk 3 Toelating

- Art. 8 Toelating tot de bacheloropleiding
- Art. 9 Vervangende eisen ter opheffing deficiënties vooropleiding
- Art. 10 Colloquium doctum

Hoofdstuk 4 Onderwijs- en examenregeling van de opleidingen

Paragraaf 1 Examen in het algemeen

- Art. 11 Het examen van de opleiding
- Art. 12 Graad verbonden aan het examen van de bacheloropleiding
- Art. 13 Recht van toegang verbonden aan het bachelorexamen
- Art. 14 Mastertoestemmingsregeling

Paragraaf 2 Bachelorexamen en uitslag bachelorexamen

- Art. 15 Samenstelling en studielast examenprogramma/ vrij bachelorprogramma
- Art. 16 Delen van de opleiding; goedkeuring van elders af te leggen tentamens
- Art. 17 Goedkeuring van het bachelorexamenprogramma
- Art. 18 Voorvereiste vakken BSc-thesis
- Art. 19 De beoordeling van het bachelorexamen
- Art. 20 Afstuderen met twee of meer bachelorexamens
- Art. 21 Het diploma en de cijferlijst

Paragraaf 3 Afleggen en beoordeling van tentamens

- Art. 22 Tentamens algemeen
- Art. 23 Gelegenheid om tentamens af te leggen; schriftelijke tentamens
- Art. 24 Vorm van de tentamens; mondelinge tentamens
- Art. 25 De vragen, opgaven, wijziging tentamenstof

- Art. 26 Vaststelling en bekendmaking tentamenuitslag
- Art. 27 Recht op inzage
- Art. 28 Nabespreking
- Art. 29 Geldigheidsduur
- Art. 30 Beoordeling stage

Paragraaf 4 Vrijstellingen

- Art. 31 Vrijstellingen tentamens

Paragraaf 5 Regels over de gang van zaken tijdens en rondom de tentamens en examens

- Art. 32 Het afnemen van het tentamen of examen
- Art. 33 De taal waarin het examen of tentamen wordt afgenomen
- Art. 34 Aanmelden voor vakken, tentamens en examens; niet afleggen tentamens
- Art. 35 Verplichte praktische oefeningen en de vrijstelling daarvan
- Art. 36 De orde tijdens een tentamen
- Art. 37 Fraude en wangedrag

Paragraaf 6 Studietoelichting

- Art. 38 Studievoortgang en studietoelichting

Paragraaf 7 Beroep

- Art. 39 Beroepsrecht

Hoofdstuk 5 Slot- en invoerbepalingen

- Art. 40 Wijzigingen
- Art. 41 Bekendmaking
- Art. 42 Inwerkingtreding

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Werkingssfeer van de regeling

Deze regeling is van toepassing op het onderwijs en de examens van de bacheloropleidingen vermeld in hoofdstuk 2. De opleidingen worden verzorgd binnen de faculteit der Landbouw- en Milieuwetenschappen, verder te noemen: de faculteit.

Deze regeling wordt in het Nederlands en in het Engels uitgegeven. Bij verschil in interpretatie van beide teksten is de Nederlandse tekst beslissend.

Artikel 2 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. De wet: de Wet Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek, de WHW (Stb. 1992, 593).
- b. Student: hij/ zij die op grond van de wet recht heeft op onderwijs- en/ of examenvoorzieningen. *Extranei* zijn hierbij inbegrepen.
- c. Student met een functiebeperking: student met aandoeningen die (vooral nog) chronisch of blijvend van aard zijn en die de student structureel belemmeren bij het volgen van onderwijs en/of het afleggen van tentamens.
- d. Vak: een onderwijseenheid van de bacheloropleiding, in de zin van de wet.
- e. Tentamen: beoordelende toets van kennis, inzicht en vaardigheden behorende bij een vak.
- f. Examen: het bachelorexamen dat verbonden is aan de bacheloropleiding, zoals bedoeld in art. 7.3.3 WHW.
- g. Onderwijsperiode: periode waarin onderwijs verzorgd wordt.
- h. Tentamenperiode: de periode van een week direct volgend op elk van de onderwijsperiodes 1, 2 en 5, waarin gelegenheid geboden wordt tot het afleggen van tentamens in de vakken van de betreffende onderwijsperiode.
Hertentamenperiodes: vakken uit periode 1 kunnen worden herkanst in de tentamenweek van periode 2. Herkansingen voor vakken van periode 2 vinden plaats in de aparte herkansingsweek na periode 3. Herkansingen voor vakken uit periode 3 en 4 vinden plaats in de tentamenweek van periode 5. Herkansingen voor vakken uit periode 5 in de aparte herkansingsweek na periode 6 en voor vakken uit periode 6 in de tentamenweek van periode 1. Indien vakken vaker per jaar verzorgd worden, kan een herkansing samenvallen met een regulier tentamen van het vak voor een andere opleiding.
Hertentamenperiode augustus: hertentamenperiode van drie weken (niet volgend op een onderwijsperiode) aan het eind van het studiejaar, waarin de gelegenheid wordt geboden om alsnog tentamen af te leggen in alle in dat studiejaar verzorgde vakken.
- i. Practicum: een praktische oefening, als bedoeld in art. 7.13.2 onder t van de wet, in een van de volgende vormen:
  - het deelnemen aan veldwerk of een excursie,
  - het doorlopen van een stage of,
  - het deelnemen aan een andere onderwijsvorm, die gericht is op het bereiken van bepaalde vaardigheden.
- j. Een credit omvat 28 uur onderwijs volgen, tentamens afleggen en studeren. Een studiejaar omvat volgens het European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) 60 credits.

Artikel 3 Doel van de opleiding

Met de opleiding wordt beoogd wetenschappelijke kennis, academische vaardigheden en houding bij te brengen met betrekking tot het domein van de bacheloropleiding, zodanig dat de afgestudeerde bachelor in staat is om een aansluitende masteropleiding te volgen, desgewenst aan een andere universiteit, of om zelfstandig in de maatschappij aan het werk te gaan. Voor

iedere opleiding zijn bedoelde leeruitkomsten geformuleerd en gepubliceerd in de studiegids. Bedoelde leeruitkomsten zijn uiteenzettingen van wat een student geacht wordt te weten, begrijpen en/of kunnen demonstreren na succesvolle afronding van het studieprogramma.

Artikel 4 Opleidingsvarianten
Wageningen University kent uitsluitend voltijdse bacheloropleidingen.

Artikel 5 Onderwijskaders
Met betrekking tot de bacheloropleidingen zoals bepaald in artikel 7, zijn de onderwijskaders 2012/2013 van toepassing. Deze zijn met instemming van de Studentenraad vastgesteld door het College van Bestuur.

Artikel 6 Examencommissies van de opleidingen
Het College van Bestuur heeft op grond van art. 7.12a.1 WHW voor vier groepen van opleidingen vier examencommissies ingesteld.
Deze examencommissies zijn verantwoordelijk voor de examenaangelegenheden van de betreffende opleidingen. De examencommissies nemen bij hun beslissingen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht.

Hoofdstuk 2 De bacheloropleidingen van Wageningen University

Artikel 7 De opleidingen
Wageningen University verzorgt de volgende bacheloropleidingen met een opleidingsprogramma van drie jaar:

- Agrotechnologie	CROHO code 56831
- Bedrijfs- en consumentenwetenschappen	CROHO code 56836
- Biologie	CROHO code 56860
- Biotechnologie	CROHO code 56841
- Bodem, Water, Atmosfeer	CROHO code 56968
- Bos- en natuurbeheer	CROHO code 56219
- Dierwetenschappen	CROHO code 56849
- Economie en beleid	CROHO code 50101
- Gezondheid en maatschappij	CROHO code 50018
- Internationaal land- en waterbeheer	CROHO code 50100
- Internationale ontwikkelingsstudies	CROHO code 56837
- Landschapsarchitectuur en ruimtelijke planning	CROHO code 56848
- Levensmiddelentechnologie	CROHO code 56973
- Milieuwetenschappen	CROHO code 56283
- Moleculaire Levenswetenschappen	CROHO code 59304
- Plantenwetenschappen	CROHO code 56835
- Toegepaste communicatiewetenschap	CROHO code 50016
- Tourism	CROHO code 50411
- Voeding en gezondheid	CROHO code 56868

Hoofdstuk 3 Toelating

Artikel 8 Toelating tot de bacheloropleiding
De aspirant-student die wenst te worden toegelaten tot een bacheloropleiding dient te voldoen aan de toelatingseisen die genoemd staan in de artikelen 7.24, 7.25 en/of 7.28 van de WHW. Een uitwerking van deze artikelen is te vinden op de website van Wageningen University.

Artikel 9 Vervangende eisen ter opheffing deficiënties vooropleiding

1. De vervangende eisen ter opheffing van deficiënties in de vooropleiding zijn verkrijgbaar bij de secretaris van de Bachelor Toelatingscommissie, bereikbaar via het Student Service Centre.
De Bachelortoelatingscommissie toetst of aan de vervangende eisen is voldaan.
2. Het VWO-diploma oude stijl geeft recht van toegang tot de bacheloropleidingen op voorwaarde dat aan de voor de bacheloropleidingen geldende vooropleidingseisen wordt voldaan.

Artikel 10 Colloquium doctum

1. Bij het toelatingsonderzoek als bedoeld in art. 7.29 WHW, worden in ieder geval de volgende eisen gesteld:
  - a. De vakken Wiskunde A of B, Natuurkunde en Scheikunde op VWO-6 niveau, afhankelijk van het curriculum vitae van de kandidaat en afhankelijk van de gewenste WU-opleiding. Voor de BSc-opleiding Biologie is naast genoemde vakken Biologie 1,2 vereist.
  - b. Nederlands, op VWO-niveau. Aan de eis ten aanzien van voldoende beheersing van de Nederlandse taal wordt voldaan door het met goed gevolg afleggen van de toets Nederlands, afgenomen door Language Services. Ook het diploma waaruit blijkt dat het NT2 II examen (CITO) met succes is afgelegd, voldoet aan deze eis.
  - c. Kennis van de Engelse taal. De kennis van de Engelse taal kan aangetoond worden doordat het vak op een vakkenlijst voorkomt of met een resultaat van de IELTS-test of vergelijkbaar. Ook kan een test worden afgelegd op Language Services.
2. Er zijn per groepen van opleidingen kleine nuances in de eisen die niet staan vermeld bij lid 1 van dit artikel. Deze eisen zijn verkrijgbaar bij de Bachelortoelatingscommissie.

Hoofdstuk 4 Onderwijs- en examenregeling van de opleidingen

Paragraaf 1 Examen in het algemeen

Artikel 11 Het examen van de opleiding

Aan elke opleiding zoals bedoeld in artikel 7, is een afsluitend bachelorexamen verbonden.

Artikel 12 Graad verbonden aan het examen van de bacheloropleiding

Op grond van art. 7.10a.1 verleent het instellingsbestuur aan degene die het afsluitende bachelorexamen met goed gevolg heeft afgelegd, de graad 'Bachelor of Science' met daaraan toegevoegd de naam van de opleiding die is voltooid. De graad en de opleiding worden op het diploma vermeld.

Artikel 13 Recht van toegang verbonden aan het bachelorexamen

Het met succes afgeronde bachelorexamen van de bacheloropleiding geeft recht van toegang tot het afleggen van het masterexamen van de aansluitende masteropleiding.

In de bijlage bij deze OER, gepubliceerd in het Study Handbook, staat welk bachelorexamen tot welke masteropleiding recht van toegang geeft

Slechts onder bepaalde voorwaarden is het mogelijk al met de masteropleiding te starten, terwijl de bacheloropleiding nog niet is afgerond. Zie hiervoor de bepalingen bij art. 14 van deze OER.

Artikel 14 Mastertoestemmingsregeling, "Harde Knip"

1. Voor studenten die vóór 1 september 2010 begonnen zijn met een WU-BSc geldt dat in afwijking van het bepaalde in de wet en art. 13 OER-BSc en art. 8 OER-MSc de examencommissie de bachelorstudent toestemming geeft voor het afleggen van tentamens behorend tot het masterexamen indien aan de volgende bachelorexameneisen is voldaan: in totaal is voor 150 credits aan tentamens behaald, waarbij inbegrepen alle tentamens behorend tot het eerste jaar van de bacheloropleiding, het BSc-1 gedeelte (60 credits). De MSc-thesis, het academisch mastercluster en de MSc-stage mogen alleen worden aangevangen als het bachelorexamen is behaald.
2. Daarnaast geldt voor studenten die voor 1 september 2010 begonnen zijn met een WU-BSc dat in bijzondere gevallen de examencommissie op verzoek van de bachelorstudent ook anderszins de toegang tot het afleggen van tentamens van een masteropleiding kan verlenen.
3. Voor studenten die per 1 september 2010 of later zijn begonnen met een WU-BSc geldt dat met ingang van 1 september 2013 een student pas mag starten met de masteropleiding, wanneer de bacheloropleiding is afgerond. Hierop is een hardheidsclausule van toepassing voor studenten die als gevolg van bijzondere omstandigheden (ziekte, een functionele beperking, familieomstandigheden of een erkende activiteit zoals een bestuur of een commissie) vertraging in hun studie hebben opgelopen en deze vertraging was niet te voorkomen door een goede studieplanning in overleg met de studieadviseur.

Paragraaf 2 *Bachelorexamen en uitslag bachelorexamen*

Artikel 15 Samenstelling en studielast examenprogramma/ vrij bachelorprogramma

1. Het bachelorexamen omvat de examenonderdelen als aangegeven in het examenprogramma van de opleiding, zoals vastgesteld door het College van Bestuur en gepubliceerd in de studiegids. Het opleidingsprogramma in de studiegids maakt deel uit van de OER. Elk tentamen is een onderdeel van het bachelorexamen, en is hetzij verplicht, hetzij een vrije keuze- of beperkte keuzeonderdeel. De studielast van het bachelorexamen bedraagt 180 credits.
2. Elke student heeft het recht om een vrij bachelorprogramma samen te stellen. De samenstelling van een vrij bachelorprogramma vereist de toestemming van de examencommissie die het aangaat. De examencommissie geeft bij het verlenen van de toestemming aan tot welke door de instelling aangeboden opleiding het door de student samengestelde programma geacht wordt te behoren voor de toepassing van de wet en deze regeling. Op het diploma wordt vermeld dat een vrij bachelorprogramma is afgelegd en de naam van een reguliere bacheloropleiding. De procedure voor toelating tot een masteropleiding verloopt via de toelatingscommissie van de beoogde masteropleiding.

Artikel 16 Delen van de opleiding; goedkeuring van elders af te leggen tentamens

1. Voor het afleggen van vrije keuzetentamens aan Nederlandse dan wel buitenlandse instellingen van wetenschappelijk onderwijs dient de student vooraf toestemming van de examencommissie te krijgen. Het verzoek aan de examencommissie dient door een advies van de studieadviseur ondersteund te worden. Bij het verlenen van toestemming beoordeelt de examencommissie of het betreffende tentamen qua omvang en niveau past in het bachelorexamenprogramma. Het diplomasupplement vermeldt de afgelegde (vrije keuze) vakken en de credits.
2. Wanneer een student aan buitenlandse instellingen van wetenschappelijk onderwijs, tentamens wil afleggen die de student voor bepaalde vakken uit het beschreven programma wil laten meetellen, verzoekt de student de desbetreffende WU-examinator

om de verantwoordelijkheid te nemen voor die in het buitenland afgelegde tentamens. De student dient vooraf toestemming van de examencommissie te krijgen volgens de procedure in lid 1. Het diplomasupplement vermeldt de naam van het buitenlandse tentamen en de buitenlandse instelling.

Artikel 17 Goedkeuring van het bachelorexamenprogramma

1. Binnen één jaar na het behalen van het eerste jaar van de bacheloropleiding (het BSc1-gedeelte) vindt verplicht een gesprek met de studieadviseur plaats over de planning van de studie en over het voorlopige afstudeerprogramma. De studieadviseur roept de student daartoe op.
2. Uiterlijk een half jaar voor het afstuderen wordt, d.m.v. de SPA-applicatie, het gehele bachelorprogramma ter toetsing aan de examencommissie voorgelegd (Study Programme Approval). De examencommissie beslist over de goedkeuring van het verzoek, gehoord het advies van de betreffende studieadviseur. Indien het verzoek wordt ingediend met overschrijding van de termijn als bedoeld in de eerste volzin, kan de examencommissie bepalen dat het verzoek niet tijdig in behandeling zal worden genomen (*).
3. De beslissing van de examencommissie gebeurt op grond van een kwalitatieve en kwantitatieve toetsing van het individuele bachelorprogramma. De toetsing van het vrije keuzegedeelte beperkt zich tot de bewaking van de omvang in termen van studielast en van het niveau van de afzonderlijke tentamens in relatie tot het bachelorexamenprogramma.
4. Alvorens door de desbetreffende examencommissie een gemotiveerd besluit genomen wordt om goedkeuring te onthouden, wordt de student in de gelegenheid gesteld om zijn standpunt toe te lichten.
5. De desbetreffende examencommissie beslist binnen zes weken na ontvangst van het verzoek, of, indien die termijn afloopt binnen een academische vakantie, binnen veertien dagen na afloop daarvan. De examencommissie kan de beslissing voor ten hoogste veertien dagen verdagen. Van de verdaging wordt vóór de afloop van de in de eerste volzin genoemde termijn mededeling gedaan aan de student.
6. De student wordt tijdig van de beslissing in kennis gesteld. Indien de desbetreffende examencommissie niet tijdig heeft beslist of de student niet tijdig in kennis is gesteld, wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend.
7. Een wijziging van een reeds ter goedkeuring voorgelegd bachelorprogramma moet door de student tijdig worden aangevraagd. Dit houdt in: minstens zes weken voor de beoogde bachelorexamendatum. Op deze aanvraag zijn de leden 4, 5 en 6 van overeenkomstige toepassing.

(*) De student wordt dringend geadviseerd goedkeuring van zijn programma aan te vragen vóór hij tentamens aflegt in vrije keuzeonderdelen. Het risico dat keuzeonderdelen die al zijn afgelegd niet goedgekeurd worden, komt volledig voor rekening van de student.

Artikel 18 Voorvereiste vakken BSc-thesis

Alvorens met de BSc-thesis begonnen wordt, dienen de aan de BSc-thesis gestelde voorvereiste vakken met succes te zijn afgelegd. De examencommissie beslist over het verzoek om af te wijken van deze regel. De voorvereiste vakken zijn (voor zover van toepassing) vermeld in de beschrijving van de betreffende BSc thesis in het Study Handbook.

Artikel 19 De beoordeling van het bachelorexamen

1. De student is voor het bachelorexamen van de opleiding geslaagd indien voor alle tot dat examen behorende tentamens een voldoende cijfer is behaald.
2. De examencommissie kan in tegenstelling tot lid 1 bepalen dat niet alle tentamens hoeven te worden behaald om toch te slagen voor het bachelorexamen. Regels

hieromtrent zijn opgenomen in het document: 'Regels en richtlijnen van de examencommissie'.

3. De desbetreffende examencommissie stelt de uitslag van het bachelorexamen vast nadat alle tentamens zijn afgelegd.

Artikel 20 Afstuderen met twee of meer bachelorexamens

1. Afstuderen met twee of meer bachelorexamens is mogelijk, indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:
  - a. inschrijving voor de opleidingen waarin het examen wordt afgelegd,
  - b. het verplichte gedeelte van elk van de opleidingen is volledig afgelegd,
  - c. de vrije keuzeruimte mag geheel of gedeeltelijk samenvallen.
2. Voor elke gekozen opleiding wordt door de examencommissie voor elk met goed gevolg afgelegd bachelorexamen een diploma uitgereikt.
3. Indien binnen een en dezelfde bacheloropleiding twee varianten worden afgelegd wordt slechts één diploma voor die opleiding uitgereikt.

Artikel 21 Het diploma en de cijferlijst

1. Om te bewijzen dat het examen met goed gevolg is afgelegd, wordt door de examencommissie een diploma uitgereikt.
2. Op het diploma worden vermeld de opleiding en de behaalde graad, de major en de met succes afgelegde minor.
Op een van het diploma deel uitmakende bijlage worden de tot het examen behorende tentamens vermeld, de behaalde cijfers alsmede de zwaarte in credits van de desbetreffende tentamens. Daarenboven worden vermeld, niet tot het examen behorende tentamens waarin, voordat over de uitslag van het examen is beslist, op verzoek van de examinandus is geëxamineerd, mits die tentamens met goed gevolg zijn afgelegd.
3. Ingeval de geëxamineerde student bij het afleggen van het examen blijkt heeft gegeven van uitzonderlijke bekwaamheid, kan de examencommissie het predicaat 'met lof' toekennen. De examencommissie doet dit volgens de regels opgenomen in het document: 'Regels en richtlijnen examencommissies'.

Paragraaf 3 Afleggen en beoordeling van tentamens

Artikel 22 Tentamens algemeen

1. In het Study Handbook wordt per vak aangegeven in welke vorm of vormen het tentamen wordt afgenomen.
2. Aan studenten met een functiebeperking wordt in redelijkheid de gelegenheid geboden de tentamens af te leggen op een zoveel mogelijk aan hun functiebeperking aangepaste wijze. De examencommissie wint zo nodig deskundig advies in alvorens te beslissen.
3. De duur van het tentamen is zodanig dat de examinandus, naar redelijke maatstaven gemeten, voldoende tijd heeft om de vragen te beantwoorden.
4. De examencommissie kan, op verzoek van een student, afwijken van de vorm van de toets.
5. Wanneer voor een tentamen een voldoende is behaald, mag dat tentamen niet nogmaals worden afgelegd.

Artikel 23 Gelegenheid om tentamens af te leggen; schriftelijke tentamens

1.
  - a. De studenten in de opleidingen zoals bedoeld in artikel 7 wordt in aansluiting op elk van de onderwijsperioden 1 t/m 6 dan wel waar van toepassing tijdens die

- onderwijsperiode, de gelegenheid geboden om schriftelijk tentamen af te leggen in het betreffende vak van hun opleiding.
- b. Verder wordt aan het eind van elk studiejaar na afloop van de laatste onderwijsperiode, alle studenten gedurende drie weken de gelegenheid geboden om alsnog schriftelijk tentamen af te leggen in de vakken die dat studiejaar verzorgd zijn (periode 7).
  - c. Tenslotte wordt de studenten van de opleidingen zoals bedoeld in artikel 7 naast de in lid 1a en lid 1b bedoelde tentamengelegenheden, op zodanig tijdstip een derde schriftelijke tentamenmogelijkheid geboden dat er, behoudens uitsluiting vanwege een "N.V." (niet verschenen) per periode van twaalf maanden in totaal drie maal tentamen afgelegd kan worden.
2. Studenten die in afwijking van het bepaalde in lid 1a t/m c een schriftelijk tentamen wensen af te leggen, dienen hiervoor toestemming van de betreffende examencommissie te krijgen.

Artikel 24 Vorm van de tentamens; mondelinge tentamens

1. Het mondeling afnemen van een tentamen is openbaar, tenzij de examencommissie of de examinerator in een bijzonder geval anders heeft bepaald dan wel de student daartegen bezwaar heeft gemaakt. De examinerator kan in verband met de goede orde, of op verzoek van de student besluiten het afnemen van het tentamen niet in het openbaar voort te zetten.
2. De examinerator(en) en de examinandus/examinandi bepalen in onderling overleg wanneer het mondelinge tentamen wordt afgenomen.
3. Mondeling wordt niet meer dan één student tegelijk getentamineerd, tenzij door de examencommissie en/of de examinerator anders wordt beslist.

Artikel 25 De vragen, opgaven, wijziging tentamenstof

1. De vragen en opgaven van het tentamen gaan de tevoren bekend gemaakte tentamenstof niet te buiten.
2. Indien de tentamenstof dan wel de wijze van beoordelen van een tentamen bij gelijkblijvende vakcode, in aanzienlijke mate is gewijzigd, dan wordt het tentamen en de onderdelen waaruit het tentamen bestaat nog gedurende één studiejaar, het studiejaar waarin het vak voor het eerst in gewijzigde opzet gegeven wordt, in de oude vorm aangeboden. Echter uitsluitend aan studenten die het tentamen of één van de onderdelen in de oude vorm reeds zonder goed gevolg hebben afgelegd.
3. Wanneer een vak zowel wat betreft vakcode als inhoud vervalt, wordt het tentamen behorende bij dit vak en de onderdelen waaruit het tentamen bestaat nog gedurende één studiejaar, het studiejaar waarin het vak voor het eerst niet meer wordt gegeven, aangeboden. Echter uitsluitend aan studenten die het tentamen of één van de onderdelen in de oude vorm reeds zonder goed gevolg hebben afgelegd.

Artikel 26 Vaststelling en bekendmaking tentamenuitslag

1. De examinerator stelt onmiddellijk na het afnemen van een mondeling tentamen de uitslag vast en reikt de student de desbetreffende schriftelijke verklaring uit.
2. De examinerator stelt de uitslag van een schriftelijk tentamen vast binnen tien werkdagen na de dag waarop het is afgelegd. Cijfers worden bekend gemaakt via Blackboard.
3. Ten aanzien van een op andere wijze dan mondeling of schriftelijk af te leggen tentamen, zoals een verslag, bepaalt de examencommissie tevoren op welke wijze en binnen welke termijn de student een schriftelijke verklaring omtrent de uitslag zal ontvangen.
4. De examencommissie c.q. examinerator brengt de uitslag ter kennis van het Student Service Centre.

Artikel 27   Recht op inzage

1. Gedurende minstens veertien dagen na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijk tentamen krijgt de student op zijn verzoek inzage in zijn beoordeelde werk.
2. Gedurende de in het eerste lid genoemde termijn kan de examinandus kennis nemen van vragen en opdrachten van het desbetreffende tentamen, alsmede van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.
3. De betreffende examinerator kan bepalen, dat de inzage of de kennisneming geschiedt op een vaste plaats en op een vast tijdstip. Indien de betrokkene aantoonbaar wordt verhinderd te zijn of te zijn geweest op een aldus vastgestelde plaats en tijdstip te verschijnen, wordt hem een andere mogelijkheid geboden, zo mogelijk binnen de in het eerste lid genoemde termijn.

Artikel 28   De nabespreking

1. Tenzij er een collectieve nabespreking is georganiseerd of tenzij er modelantwoorden zijn verstrekt, kan de examinandus binnen veertien dagen na de bekendmaking van de uitslag de examinerator om een nabespreking verzoeken. De nabespreking geschiedt op een door de examencommissie c.q. examinerator te bepalen plaats en tijdstip binnen een redelijke termijn.
2. Indien door of vanwege de examencommissie c.q. examinerator een collectieve nabespreking wordt georganiseerd, kan de geëxamineerde een verzoek als bedoeld in het vorige lid pas indienen, wanneer hij bij de collectieve bespreking aanwezig is geweest en het desbetreffende verzoek motiveert of wanneer de geëxamineerde met geldige reden afwezig is geweest bij de collectieve nabespreking.
3. Het bepaalde in het vorige lid is van overeenkomstige toepassing, indien de examencommissie dan wel de examinerator aan de geëxamineerde de gelegenheid biedt om zijn uitwerking te vergelijken met modelantwoorden.
4. De examencommissie c.q. examinerator kan afwijken van het bepaalde in het eerste en tweede lid indien de geëxamineerde, binnen de in lid 1 genoemde termijn, daarom verzoekt.

Artikel 29   Geldigheidsduur

De geldigheidsduur van behaalde tentamens is zes jaar. In afwijking hiervan kan de examencommissie de geldigheidsduur van behaalde resultaten die dreigen te vervallen verlengen.

Artikel 30   Beoordeling stage

Een stage wordt beoordeeld als een testimonium (voldoende /onvoldoende). Indien de aard van de stage dat zinvol maakt, kan van deze regel worden afgeweken. In dat geval kan voorafgaand aan de stage tussen student en examinerator worden overeengekomen dat de beoordeling met een cijfer plaats zal vinden. Afspraken over de stage dienen schriftelijk te worden vastgelegd in het stage-contract.

Paragraaf 4   Vrijstellingen

Artikel 31   Vrijstelling van tentamens

1. De examencommissie kan op schriftelijk verzoek van de student en gehoord de desbetreffende examinerator, vrijstelling verlenen van tentamens.
2. Alvorens afgeweken wordt van het advies van de betrokken examinerator, wordt de examinerator in de gelegenheid gesteld om het standpunt toe te lichten.
3. De examencommissie kan op voorstel van het bestuur van het onderwijsinstituut een collectieve vrijstellingsregeling vaststellen.
4. De examencommissie is bevoegd om vrijstellingsgronden op te nemen in een bijlage bij de OER. In de overeenkomsten met buitenlandse universiteiten met Wageningen

University wordt vermeld welke buiten het Nederlandse hoger onderwijs opgedane kennis en vaardigheden grond zijn voor het verlenen van vrijstelling door de betreffende examencommissie. Deze gronden worden opgenomen in de bijlage zoals bedoeld in de vorige alinea.

Paragraaf 5 Regels over de gang van zaken tijdens en rondom de tentamens en examens

Artikel 32 Het afnemen van het tentamen of examen

1. Elk tentamen omvat het door de examinator(en) te verrichten onderzoek naar de kennis, het inzicht en/ of vaardigheden van de examinandus alsmede de beoordeling van de resultaten van dat onderzoek.
2. De examencommissie dan wel de examinator stelt vast of voldaan is aan de voorwaarden met het oog op de toelating tot het afleggen van het examen dan wel tentamen.

Artikel 33 De taal waarin het tentamen wordt afgenomen

1. In beginsel is de taal waarin het vak wordt gedoceerd ook de taal waarin de tentamens worden aangeboden. Wanneer een vak in het Engels wordt gedoceerd, heeft de student recht op een Nederlandse versie van het tentamen. Een verzoek hiertoe moet worden ingediend minstens drie weken voordat de toets plaatsvindt. Beantwoording van de tentamenvragen mag in het Nederlands en in het Engels en, indien overeengekomen met de examinator, in een andere taal.
2. Indien de examinandus verzoekt het examen of tentamen in een andere taal dan het Nederlands of het Engels te mogen afleggen, is de procedure conform artikel 17 lid 4 t/m 6 van deze regeling (OER-BSc) van toepassing.

Artikel 34 Aanmelden voor vakken, tentamens en examen; niet afleggen tentamen
De examencommissies hebben in het document: "Regels en richtlijnen examencommissies" regels opgesteld over het (tijdig) aanmelden voor vakken, tentamens en examens, het (tijdig) afmelden en de consequenties van het niet (tijdig) aanmelden en afmelden. De student dient zich op de hoogte te stellen van deze regels. Informatie over aanmeldingsdata is te vinden op: <http://ssc.wur.nl>.

Artikel 35 Verplichte praktische oefeningen en de vrijstelling daarvan

1. De studiegids vermeldt de praktische oefeningen waaraan verplicht dient te worden deelgenomen alvorens de examinandus wordt toegelaten tot het afleggen van bepaalde tentamens.
2. De examencommissie kan vrijstelling verlenen van de verplichting tot het deelnemen aan praktische oefeningen. Deze vrijstelling kan worden verleend op grond van gewetensbezwaren. In dat geval bepaalt de desbetreffende examencommissie dat de praktische oefening op een andere, door haar te bepalen wijze wordt verricht.
3. De examinandus dient het verzoek om vrijstelling van de verplichting tot het deelnemen aan praktische oefeningen met redenen omkleed en minstens twee maanden voor de praktische oefening aanvangt bij de examencommissie in.
4. De termijn van twee maanden, genoemd in het derde lid, geldt niet voor de praktische oefeningen in de eerste en tweede periode van het BSc1- gedeelte. In dit geval dient de aanvraag te geschieden vóór de aanvang van de praktische oefening.

Artikel 36 De orde tijdens een tentamen

De examencommissies hebben in het document: "Regels en richtlijnen" regels opgenomen omtrent het ordelijk verlopen van tentamens. De student dient zich op de hoogte te stellen van deze regels.

Artikel 37   Fraude en wangedrag

De examencommissies hebben in het document: "Regels en richtlijnen" regels opgenomen omtrent fraude en wangedrag, de te volgen procedures en de mogelijke sancties in geval van fraude en wangedrag. De student dient zich op de hoogte te stellen van deze regels.

Paragraaf 6   Studieadvisering

Artikel 38   Studievoortgang en studieadvisering

1. Het College van Bestuur draagt zorg voor een zodanige registratie van de studieresultaten dat elke student via Internet een overzicht verschaft kan worden van de door hem behaalde tentamens.
2. Het College van Bestuur draagt zorg voor studieadvisering van de studenten die voor de opleiding zijn ingeschreven, mede ten behoeve van hun oriëntatie op mogelijke studiewegen in en buiten de opleiding.
3. Elke student die voor het eerste studiejaar van de bacheloropleiding staat ingeschreven, ontvangt aan het eind van dat jaar een schriftelijk studieadvies.

Paragraaf 7   Beroep

Artikel 39   Beroepsrecht

Tegen de behandeling tijdens het afleggen van het tentamen of examen en tegen besluiten van de examencommissie dan wel van de examinator staat binnen zes weken beroep open bij het College van Beroep voor de Examens (CBE). Tegen beslissingen op grond van art. 10 inzake het colloquium doctum staat eveneens binnen zes weken beroep open bij het College van Beroep voor de Examens (CBE). Zie Studentenstatuut > Rechtsbescherming

Hoofdstuk 5   Slot- en invoerbepalingen

Artikel 40   Wijzigingen

1. Wijzigingen van deze regeling worden door het College van Bestuur bij afzonderlijk besluit vastgesteld.
2. wijzigingen vinden plaats die van toepassing zijn op het lopende studiejaar, tenzij de belangen van de studenten daardoor redelijkerwijs niet worden geschaad.
3. Wijzigingen kunnen voorts niet ten nadele van de studenten van invloed zijn op de goedkeuring die krachtens artikel 15 of 16 is verkregen, of op enige andere beslissing welke krachtens deze regeling door de examencommissie is genomen ten aanzien van een student.

Artikel 41   Bekendmaking

1. Het College van Bestuur draagt zorg voor een passende bekendmaking van deze regeling alsmede van wijzigingen van deze regeling.
2. Elke belangstellende kan bij het Student Service Centre een exemplaar van de in het eerste lid bedoelde stukken verkrijgen.

Artikel 42   Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2012.

Deze regeling is, gelet op het advies van het OWI-bestuur en van de opleidingscommissies, met instemming van de Studentenraad door het College van Bestuur vastgesteld.

Bijlage bij de OER-BSc Wageningen University 2012/2013

Overzicht toelatingseisen Wageningse MSc-opleidingen 2012/2013 in termen van bachelordiploma's WU en niet-WU: zie STUDY HANDBOOK 2012/2013